

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

UNIVERSITATEA HUMBOLDT DIN BERLIN

Valeriu STANCU

Universitatea din Berlin (care se numește după 1949 Universitatea Humboldt) devine un centru important de studii de Românică în 1925, când Ernst Gamillscheg, discipol al lui Wilhelm Meyer-Lübke, devine profesor titular și Director al Seminarului de Romanistică. Începând din octombrie 1933, profesorul de la Seminarul de Romanistică invită literați, istorici și politicieni români să țină conferințe în Berlin. Între 1940 și 1944, acesta conduce Institutul Cultural German din București și este profesor invitat la Universitatea București, iar, în același timp, la Berlin, se afla Sextil Pușcariu.

Între 1953 și 1973 Românică de la Universitatea Humboldt este puternic influențată de activitatea lui Werner Draeger, care a obținut titlul de doctor (1962) și gradul de profesor (1965) cu lucrări despre limba română. După 1962, s-au format aici, de asemenea, traducători și interpreți. De pregătirea prin cursuri practice s-a ocupat timp de mai multe decenii J. Uhlisch. Până în 1989/1990 au existat însă mereu profesori invitați și importante donații de cărți românești pentru bibliotecă.

După schimbările politice din 1989/1990, românică a fost specializare secundară pentru studiile universitare de *Magister* și pentru traducători, la Institutul de Romanistică. De atunci se ocupă de studiile de românică prof. dr. Michèle Mattusch (pentru literatură) și dr. Maren Huberty (pentru lingvistică), ambele făcându-și studiile în România. Au mai ținut cursuri de limba română dr. Larisa Schippel, Christian Wagner și dr. Ioana Scherf. În prezent cursurile practice și seminariile de cultură și civilizație românească sunt ținute de drd. Ingrid Baltag și de donf. dr. Valeriu Stancu, lector din partea Institutului Limbii Române. După reorganizarea în studii de licență și de masterat, româna este mai întâi una dintre specializările secundare de licență, cu 20 de credite, iar, după 2014, cu același număr de credite, oferă două module opționale, ca a doua limbă romanică studiată.

În fiecare semestru, lectorul român predă cursuri practice și seminarii pentru aproape toate nivelurile de cunoștințe de limbă română, atât pentru studenții de la Universitatea Humboldt din Berlin, cât și pentru cei de la alte universități din landurile Berlin și Brandenburg: Universitatea Liberă, Universitatea Tehnică sau Universitatea de Arte din Berlin, Universitatea din Potsdam și Universitatea Viadrina din Frankfurt/Oder.

Datorită unui proces de învățământ flexibil, în care există la toate nivelurile de studiu multiple posibilități de alegere a modulelor și de combinare a specializărilor, cursurile practice și seminariile de limbă, cultură și civilizație românească sunt integrate atât în programele de licență, cât și în cele de masterat (*Culturi romanice* și *Literaturi europene*, de exemplu). Acestea le oferă studenților, indiferent de specializare, posibilitatea de a opta pentru cursuri separate sau pentru module de studiu de zece credite de la românică, la fel ca în cazul limbilor portugheză și catalană.

Începând din 2008, lector din partea Institutului Limbii Române este dr. Valeriu Stancu, conferențiar la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Din 1997, face parte din Catedra de Literatură Română de la Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, unde este titular al cursurilor de Teoria literaturii și de Literatură română premodernă. Obține titlul de doctor în Științe umaniste în 2006, cu o teză de Stilistică și Poetică. În perioada 2006-2007, este lector de limba română la Universitatea Konstanz, iar din octombrie 2008, lector de limba și literatura română la Universitatea Humboldt din Berlin, Institutul de Romanistică, din partea Institutului Limbii Române. Este coautor al unor volume de istorie și de teorie literară, traducător, coeditor, membru în colectivele de redactare a *Dicționarului general al literaturii române* și a *Dicționarului limbajului poetic*

eminescian. Cercetarea sa postdoctorală este orientată către literatură și estetică, teoria literaturii, estetica prezenței și memoria culturală.

O preocupare constantă a lectoratului de română a constituit-o consolidarea poziției ocupate de studiile românești în mediul academic berlinez, pe de o parte prin promovarea culturii românești și a imaginii României la standuri dedicate din cadrul unor evenimente culturale, iar, pe de altă parte, prin implicarea lectoratului în organizarea de astfel de evenimente, în colaborare cu alte lectorate și institute din Universitatea Humboldt, cu Ambasada României în Republica Federală Germania, cu Institutul Cultural Român din Berlin și / sau cu Institutul de Diplomatie Culturală din Berlin. Timp de cinci ani, între 2013 și 2018, s-a desfășurat la Universitatea Humboldt din Berlin proiectul internațional *Amintire și uitare în posttotalitarism. Memorie culturală – amintire estetică*, al cărei coordonator a fost prof. dr. Michèle Mattusch. Lectorul de română a contribuit la organizarea a două workshopuri internaționale, primul intitulat *Memorie culturală – amintire estetică*, în 2014, iar al doilea – *Topographien der Erinnerung in Rumänien. Denkmäler und Alltagskultur (Topografii ale memoriei în România. Monumentele și cultura vieții cotidiene)*, în 2017.

Dintre proiectele culturale menite să sporească prestigiul culturii și științei românești în capitala Germaniei, poate fi amintită participarea lectorului, în calitate de membru fondator, la întâlnirile Clubului Academic Român din Berlin, organizate cu sprijinul Ambasadei României în Germania. Același sprijin constant a făcut posibilă organizarea Conferinței „Limba română în lume”, care a avut loc la Berlin și Leipzig, în perioada 24-30 septembrie 2015. De asemenea, lectoratul a avut o contribuție însemnată la organizarea ediției germane a Festivalului Filmului Sud-Est European, încă de la începuturile lui, din anul 2016. Din toamna aceluiași an, lectorul român a conceput și organizat, în colaborare cu ICR „Titu Maiorescu” Berlin și cu specialiști în românică, proiectul internațional *Atelier de traduceri din proza românească recentă*, la care au participat absolvenți și studenți ai cursurilor de limba română, alături de traducători cu experiență din Germania și din România. Textele traduse au fost publicate în antologia *Das Leben wie ein Tortenboden. Neue Rumänische Prosa*, Berlin, 2018.

Linkuri utile:

<https://www.romanistik.hu-berlin.de/aktuelle-informationen/kurs-informationen/kursinformationen>

<https://www.romanistik.hu-berlin.de/personal>